

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

1. Βρείτε τα υποκείμενα των υπογραμμισμένων ρημάτων και συμπληρώστε τα στον παρακάτω πίνακα :

ΠΡΟΤΑΣΗ /ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ	ΜΟΡΦΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ
1. Επιβάλλεται να συμμετάσχετε στην εκδήλωση.		
2. Δεν περιγράφεται το τι ακολούθησε .		
3. Η τρομακτική κουστωδία των συγκεντρωμένων οπαδών του φασισμού διέσχιζαν με στρατιωτικό βηματισμό την πόλη .		
4. Να περάσει γρήγορα ο επόμενος.		
5. Είναι ανεπίτρεπτο να μη σέβεστε τους συμμαθητές σας .		
6. Είναι απαράδεκτο το ότι έγιναν τόσες απουσίες .		
7. Αξίζει να δείτε όλα τα μνημεία και να δοκιμάσετε τις ντόπιες νοστιμιές.		
8. Συννεφιάζει και το πάει για βροχή .		
9. Κάποιος μονίμως παριστάνει τον αδιάφορο.		

2. Συμπληρώστε τα ρήματα που λείπουν με βάση τα υποκείμενά τους (Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας σελ. 111 : συμφωνία του ρήματος με το υποκείμενο) :

- α. Εγώ, η Μαρία και ο Γιάννης (πηγαίνω) απόψε σινεμά. Η Μαρία κι εσύ πώς (διασκεδάζω) ;
- β. Εσύ και η φίλη σου συνήθως με (εκνευρίζω) με τις ανοησίες σας.
- γ. Εμείς, εσείς και τα ξαδέρφια σας (εργάζομαι) τον επόμενο μήνα για την εκδήλωση του πολιτιστικού συλλόγου .
- δ. Καλό θα ήταν να (προσέχω) στο μάθημα εσύ κι ο διπλανός σου .
- ε. Κι εσείς κι αυτοί (ευθύνομαι) εξίσου για ό,τι συνέβη .
- στ. Ο Γιάννης και η Μαρία (φεύγω) σύντομα. Εγώ και η Κατερίνα (μένω) λίγο ακόμα .

3. Αφού επισημάνετε τη δομή καθεμιάς από τις επόμενες παραγράφους, βρείτε με ποιον ή ποιους τρόπους έχουν αναπτυχθεί και υπογραμμίστε τα σημεία που αιτιολογούν την επιλογή σας :

1. Τα πάντα αλλάζουν, έλεγε ο Ηράκλειτος. Και οι κανόνες αλλάζουν, και τα έθιμα το ίδιο, όσο κι αν μερικές φορές δυσκολευόμαστε να το πιστέψουμε. Καθώς οι κοινωνικές συνθήκες αλλάζουν, καθώς η ίδια η ζωή αλλάζει, κάποιοι κανόνες ή και έθιμα μπορεί να μας καταπιέζουν. Οι άνθρωποι μπορεί να τους αισθάνονται σαν βάρος και να τους εγκαταλείπουν: Ελάχιστες πλέον γυναίκες στην Ελλάδα και τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες παντρεύονται αυτόν που τους επιβάλλει ο πατέρας τους. Είναι κανόνες που δεν θεωρούνται πλέον κατάλληλοι για τις ανάγκες της κοινωνικής ζωής. Τροποποιούνται ή καταργούνται. Νέοι κανόνες έρχονται να πάρουν τη θέση τους.

Τρόπος ανάπτυξης : -----

2. Η δημοκρατία προϋποθέτει νόμους και οι νόμοι τη δημοκρατία. Γιατί το λέμε αυτό; Μήπως δεν υπήρχαν νόμοι στις μοναρχίες, πριν επινοηθεί η δημοκρατία; Βεβαίως υπήρχαν. Οι νόμοι όμως σε μοναρχικά ή ολιγαρχικά καθεστώτα είχαν μια πολύ μεγάλη διαφορά σε σχέση με τους δημοκρατικούς νόμους: αποφασίζονταν από τον βασιλιά και τους άρχοντες αλλά δεν ίσχυαν γι' αυτούς. Ίσχυαν μόνο για τα υπόλοιπα μέλη της κοινωνίας. Ο βασιλιάς και οι άρχοντες ήταν υπεράνω των νόμων. Στη δημοκρατία, αντίθετα, όλοι οι πολίτες μπορούν να συμμετέχουν στη δημιουργία των νόμων (μέσω των αντιπροσώπων τους) και οι νόμοι ισχύουν για όλους, έχουν αυτό που οι νομικοί ονομάζουν καθολική εφαρμογή: δεν εξαιρούνται ούτε αυτοί που κατέχουν τα ανώτερα δημόσια αξιώματα, όπως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ή ο Πρωθυπουργός. Βουλή των Ελλήνων, εκπ/κό υλικό (1, 2)

Τρόπος ανάπτυξης : -----

3. «Πιστεύω ότι είναι μεγάλο προνόμιο η αίσθηση που έχουμε όταν είμαστε σε ένα ταξίδι ότι ο χρόνος επιμηκύνεται, διαστέλλεται. Είναι σαν να ζούμε σε μια παρένθεση με άλλους νόμους, την οποία ανοίξαμε φεύγοντας από το σπίτι μας και θα την κλείσουμε επιστρέφοντας. Θα μπορούσα να το παρομοιάσω και με την κατοχή πιστωτικής κάρτας. Είναι σαν να χρησιμοποιούμε χρήματα που δεν έχουμε » . Α.

Ταμπούκι, συνέντευξη στο ΒΗMagazino

Τρόπος ανάπτυξης : -----

4. α. «Αυτό που με ενδιαφέρει περισσότερο είναι το κοινό, το οποίο αλλάζει από χώρα σε χώρα. Οι Γάλλοι είναι επίσημα ντυμένοι και παραμένουν σιωπηλοί σ' όλη τη διάρκεια της παράστασης. Οι Ιάπωνες ακόμα πιο επίσημα ντυμένοι και πιο σιωπηλοί. Οι Αμερικανοί βιάζονται να πάνε σπίτι τους να δουν τηλεόραση. Οι Έλληνες έχουν μια συνεχή ανησυχία. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να λύσεις το γρίφο του έργου και το γρίφο του κοινού, χωρίς να παρασυρθείς από αυτό » ...

Β. Η δημιουργικότητα είναι μια απύθμενη δεξαμενή λύσεων. Ακόμα και στο δρόμο να βγεις, μπορείς να μαζέψεις πεταμένα έπιπλα και να τα κάνεις θεατρικό σκηνικό. Δεν

χρειάζονται χρήματα, αλλά φαντασία για μια καλή παράσταση » Ο Μπομπ Γουίλσον στην Καθημερινή

Τρόπος ανάπτυξης : -----

5. Περίοδος ονομάζεται ένα σύνολο από λέξεις που εκφράζει ένα πλήρες νόημα. Μια περίοδος μπορεί να περιέχει μία, δύο ή περισσότερες προτάσεις . Στον προφορικό λόγο το σύνολο αυτό βρίσκεται ανάμεσα σε παύσεις της φωνής , ενώ στο γραπτό λόγο ανάμεσα σε τελείες . Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας, ΟΕΔΒ

Τρόπος ανάπτυξης : -----

6. Θεωρώ, όπως έχω ξαναγράψει, τα ταξίδια μία από τις σημαντικότερες επενδύσεις στη ζωή ενός ανθρώπου . Ταξιδεύω σημαίνει βλέπω, μαθαίνω, απολαμβάνω, ξεκουράζομαι, διασκεδάζω . Όλα μαζί. Σημαίνει επίσης ότι βελτιώνομαι με τη γνώση που αποκτώ κατά την επαφή μου με άλλους πολιτισμούς. Σημαίνει, κυρίως, την αποκάλυψη - συνειδητοποίηση του ποιος είμαι, την τοποθέτησή μου στον τόπο, στο χώρο, στο χρόνο . Κ. Βίδος, Βημαγazine

Τρόπος ανάπτυξης : -----

7. Η προπαγάνδα, για να το θέσω απλά, είναι ο έλεγχος των πεποιθήσεων των ανθρώπων. Δεν περιστρέφεται γύρω από την αλήθεια ή το ψέμα, αλλά γύρω από τη δημιουργία ιστοριών οι οποίες θα θεωρούνται αληθείς, καθώς δεν μπορεί να αποδειχθεί το αντίθετο. Από τη φύση της η προπαγάνδα δεν έχει αρνητική υπόσταση, εκτός αν θεωρηθούν οι θρησκείες αρνητικοί φορείς προπαγάνδας. Για τη διάδοσή της χρησιμοποιούνται τα όποια διαθέσιμα μέσα, ενώ εμπλουτίζονται και με πληροφορίες. Έτσι, περισσότερη πληροφόρηση ισούται με περισσότερη προπαγάνδα. Ε. Οζέ: «Η καλύτερη εποχή της προπαγάνδας», συνέντευξη στην Καθημερινή

Τρόπος ανάπτυξης:

4. Γράψτε τώρα στο τετράδιο της ΝΕ Γλώσσας τη δική σας παράγραφο . Ξεκινήστε με τη θεματική περίοδο :
1. Η φετινή σχολική χρονιά δεν ξεκίνησε με τους καλύτερους αιωνούς.
Ή :
 2. Μπαίνοντας κανείς στο δωμάτιό μου δεν είναι δύσκολο να καταλάβει πόσο μεγάλη εξάρτηση έχω από τον υπολογιστή .
Ή :
 3. . Μου αρέσουν πολύ οι διακοπές σε μέρη που συνδυάζουν βουνό και θάλασσα .

Συνεχίστε τώρα με όποιο θέμα επιλέξατε και προχωρήστε στις λεπτομέρειες της παραγράφου . Χρησιμοποιήστε την αιτιολόγηση ή τα παραδείγματα, ή το συνδυασμό τρόπων.

5. Με τη βοήθεια των συμφραζόμενων και της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, σελ. 160 : σύνθεση με αχώριστα μόρια (προθηματοποίηση) να υπογραμμίσετε τα αχώριστα μόρια των τονισμένων λέξεων, να διακρίνετε τη σημασία τους και τις μορφές με τις οποίες εμφανίζονται και στη συνέχεια να αποδώσετε τη σημασία κάθε λέξης είτε περιφραστικά, είτε με μια συνώνυμη, όπου είναι δυνατόν :

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ	ΣΗΜΑΣΙΑ ΛΕΞΗΣ
1. Η αναδουλειά που πλήττει τα περισσότερα καταστήματα έχει κάνει και το Γιώργο ανασφαλή σχετικά με το οικονομικό μέλλον της οικογένειάς του . Επίσης, αισθάνεται ότι ο νέος φορολογικός νόμος είναι άδικος για τους μικρομεσαίους επαγγελματίες που παλεύουν άοπλοι με τη λαίλαπα της κρίσης.	
2. Η Μαρία σκέφτεται να ξεχειμωνιάσουν φέτος στο πατρικό της που βρίσκεται στα νότια παράλια. Είναι άλλωστε το μόνο που κράτησε , καθώς ξεπούλησε την υπόλοιπη περιουσία προκειμένου να ξεχρεώσει .	
3. Βλέπω ότι είσαι εμφανώς προκατειλημμένος απέναντί μου. Πού να οφείλεται άραγε αυτή η εμμονή σου εναντίον μου ; Δεν εγκρίνω καμιά από τις προτάσεις σου, γιατί δεν πιστεύω ότι ο Γιάννης ενέχεται σε παράνομη ενέργεια. Μού εμπνέει απόλυτη εμπιστοσύνη. Ο ελλιμενισμός του πλοίου καθυστέρησε λόγω των ανέμων.	
4. Αυτό το ζώο, ως αμφίβιο , ζει εξίσου στη θάλασσα και στη στεριά. Γι' αυτό τον άνθρωπο έχω ακούσει και καλά και άσχημα. Είναι αμφιλεγόμενη περίπτωση.	
5. Πρόσφατα πήρε τη θέση του αρχισυντάκτη στην εφημερίδα.	
6. Η διασπορά ψευδών ειδήσεων τιμωρείται από το νόμο. 7. Η διαγωνίος ενώνει 2 απέναντι γωνίες καθώς διέρχεται ανάμεσά τους.	
8. Οι διχογνωμίες που επικράτησαν στη συνέλευση του τμήματός μας οδήγησαν αρκετούς σε διχόνοια .	
9. Αυτό το κείμενο είναι δυσνόητο . Με μεγάλες δυσχέρειες προχωρώ στην κατανόησή του .	

10. Τα νερά της βροχής εισρέουν στο υπόγειό μας .	
11. Συχνά εκφράζει ικανοποίηση για τη συνεργασία μας. Μετά το σεισμό διατάχθηκε προληπτική εκκένωση πολλών κτηρίων.	
12. Λόγω του άγχους τής παρουσιάστηκε επιχείλιος έρπης. Του επέβαλαν σιωπή μετά τη χθεσινή του συμπεριφορά. Ήταν μια εφήμερη σχέση, γι' αυτό δεν κράτησε πολύ.	
13. Στο πρώτο ημίωρο του αγώνα τα πηγαίναμε καλά .Στο δεύτερο ημίχρονο όμως, ο Κώστας σωριάστηκε κάτω σχεδόν ημιθανής από την απογοήτευση.	

6. Βρείτε τα αχώριστα μόρια των παρακάτω λέξεων και στη συνέχεια δημιουργήστε μια πρόταση για κάθε περίπτωση

Λέξη	Αχώριστο μόριο	Πρόταση
α. Εφοπλιστής		
β . Άμεμπτος		
γ. Διασυρμός		
δ. Εμπειρία		
ε. Συμμαθήτρια		
στ. Αμφιταλαντεύομαι		
ζ. Υπονώ		
η. Δυσaréσκεια		

7. Βρείτε την έγκλιση των ρημάτων που τονίζονται και γράψτε τι δηλώνει :

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ	ΕΓΚΛΙΣΗ - ΤΙ ΔΗΛΩΝΕΙ
1. Η συγχώνευση των νοικοκυριών μόλις έχει αρχίσει	
2. Ας τελειώσουν επιτέλους τα μνημόνια	
3. Πώς να αποπληρώσουν τα δάνειά τους;	
4. Θα ήταν μεσάνυχτα, όταν ακούστηκε η έκρηξη	

5. Μην αγγίζεις τίποτα !	
--------------------------	--

N	
ΠΡΟΤΑΣΗ	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ
1. Αναζήτησαν μια καλύτερη ζωή (προτροπή)	
2. Βγήκατε και δεν μιλήσατε (προσταγή)	
3. Έγινε καλά (ευχή)	
4. Υποχώρησα στην επιθυμία της (παραχώρηση)	
5. Κλείσε το παράθυρο ! (παράκληση)	
6. Θα πας αδιάβαστος στο διαγώνισμα (απορία)	
7. Σε ξαναβρήκα μπροστά μου (απαγόρευση)	

8. Να γράψετε τη χρονική βαθμίδα, την έγκλιση και το ποιόν της ενέργειας των ρημάτων που υπογραμμίζονται :

ΡΗΜΑ	ΧΡΟΝΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ - ΕΓΚΛΙΣΗ	ΠΟΙΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
1. Διάβασε τα μαθήματά σου.		
2. Μην πετάτε τα σκουπίδια στο δρόμο.		
3. Θα επιχειρήσει να με διαβάσει.		
4. Θα μου απαντούσε, αν του είχα γράψει.		
5. Φωνάζει για να τον φοβηθούμε.		
6. Όταν έρθεις, εγώ θα έχω φύγει .		
7. Μας παρακάλεσε να της δείχνουμε εμπιστοσύνη		
8. Φοβάμαι μήπως δεν ξαναγυρίσεις .		
9. Είχε συνέλθει όταν φτάσαμε .		

9. Να ξαναγράψετε το επόμενο κείμενο βάζοντας τα ρήματα της οριστικής στον Παρατατικό (στο τετράδιο της Ν. Γλώσσας):

... Δεν πρόκειται για «τεμπέλικη γενιά» -επισημαίνουν οι ειδικοί- αλλά για άτομα που αναζητούν άλλες ισορροπίες, επιδιώκοντας ρυθμούς οι οποίοι να προκαλούν λιγότερα ψυχοσωματικά προβλήματα, με τίμημα λιγότερα υλικά αγαθά. Θα το επιτύχουν ή όχι δεν έχει απόλυτη σημασία αλλά σχετική. Πρόδος είναι και η διαδρομή προς τον στόχο. Η διαδικασία που προϋποθέτει αλλαγή νοοτροπίας, τρόπου σκέψης και αντίληψης. Ο χρόνος επώασης έχει ήδη ξεκινήσει, εμφανίζονται τα πρώτα αποτελέσματα. Ίσως όχι στον ίδιο βαθμό στην Ελλάδα και σε χώρες που δεν βρίσκονται σε κρίση. Μ. Κατσουνάκη, Ίσως είναι η γενιά Z- Καθημερινή

10. Συμπληρώστε ό,τι λείπει :

α. Ο συγκεκριμένος θεωρείται.... από τους σημαντικότερους νεοέλληνες συγγραφείς
 β. Πώς κρίνεται... αυτή την τακτική της αδιαφορίας ;
 γ. Ακολουθ ... σε αυτό το δρόμο και θα φτάσετε στον προορισμό σας
 δ. Αμφιβάλλω αν ασκείται.... τα καθήκοντά σας σωστά
 ε. Η Αφροδίτη διατηρείται..... σε καλή φόρμα , παρά τα κιλά της
 στ. Διατηρείται..... τα θρανία σας καθαρά ή όχι ;
 ζ. Γραφτ..... (γράφομαι, β' πληθ. , προστακτ. Αορίστου) στο γυμναστήριο και απολαύστε την ευεξία που χαρίζ... η άσκηση
 η. Μετρ..... (μετρώ, β' πληθ. , προστακτ. Αορίστου) σωστά το χώρο του δωματίου ώστε να χωρέσουν τα έπιπλα

11. Μεταφέρετε τα παρακάτω ρήματα στην αντίθετη φωνή (όπου υπάρχει) διαχωρίζοντας τα αποθετικά :

χρειαστήκαμε → θα συμβιβαστείς
 →..... καταστρέφεις → δαμάστηκε →
 χειραγώγησαν → στερούσες →
 είχατε διορθώσει → έχει παραγάγει →

12. Να μεταφέρετε στον Παρατατικό και τον Αόριστο τα ρήματα των προτάσεων που ακολουθούν :

ΠΡΟΤΑΣΗ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
α. Ο Πέτρος προηγείται στη βαθμολογία		
β. Παραμελείτε τις εργασίες σας, όπως βλέπω		

γ. Οι οδηγίες του διευθυντή εκτελούνται από τους επιμελητές		
δ. Τα παιδιά αναρωτιούνται τι συμβαίνει		
ε. Ο Θέμης αποκαλείται κινητή βιβλιοθήκη του ποδοσφαίρου		
στ. Συχνά επικαλείται αρρώστια για δικαιολογία		
ζ. Όλα αυτά τα χρόνια της κρίσης πολλοί άνθρωποι στερούνται και τα στοιχειώδη για την επιβίωσή τους		
η. Τώρα διηγούμαι εγώ όσα τράβηξα στην Εφορία και μετά αφηγείσαι εσύ		

13. Συμπληρώστε τον πίνακα που ακολουθεί :

ΠΩΣ ΛΕΓΕΤΑΙ	ΑΠΟΔΟΣΗ ΕΝΝΟΙΑΣ	ΜΟΡΦΗ Α΄ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΥ
1. το κείμενο που γράφτηκε με το χέρι		
2. για τους παππούδες το παιδί του εγγονού τους δισέγγονο αριθμητικό (δύο)		
3. το μυθιστόρημα σε τρεις τόμους		
4. η οικοδομή με πέντε ορόφους		
5. το δαχτυλίδι με μία πέτρα		
6. η εκτροφή χοίρων		
7. το κλαδί που φυτρώνει κοντά στο έδαφος		
8. αυτός που έρχεται μετά τον επόμενο		
9. ο γιατρός που χειρουργεί την καρδιά		
10. το σεντόνι με το οποίο σκεπάζεται κάποιος		
11. κατεβάζω την αξία, ρίχνω το ποιοτικό επίπεδο (ρήμα)		
12. αυτός που αγαπά την		

τέχνη		
13. η έλλειψη νερού		
14. αυτός που ασχολείται με τις καλές τέχνες		
15. αυτός που αποφεύγει να δικαστεί		
16. ο ιδιοκτήτης εκτάσεων γης		

14. Στο απόσπασμα που ακολουθεί να υπογραμμίσετε τα ρήματα και να αναγνωρίσετε τη φωνή και τη διάθεση του καθενός : «Δεν πέρασα στις Πανελλήνιες (και δεν πέθανα)», γράφει στο προσωπικό της μπλογκ η Σοφία, μια ανάρτηση που αγαπήθηκε πολύ και μεταδόθηκε γρήγορα στο Διαδίκτυο τα τελευταία εικοσιτετράωρα. Για τέσσερα χρόνια η Σοφία ζούσε και εργαζόταν στην Αθήνα, ενώ παράλληλα έκανε έρευνα για τα πανεπιστήμια στην Αγγλία. Σε αντίθεση με πολλούς συνομηλίκους της, η Σοφία κλήθηκε να διαχειριστεί το κόστος των σπουδών της, καθώς η οικογένειά της δεν μπορούσε να της καλύψει τα έξοδα. «Ετσι, βρήκα δουλειά στο Λονδίνο αλλά και προπτυχιακό τμήμα, στο οποίο τα μαθήματα γίνονταν απόγευμα ». (Καθημερινή, 30-8-

ΡΗΜΑ	ΦΩΝΗ	ΔΙΑΘΕΣΗ

15. ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική και το αντίστροφο (διαβάστε και τις σελ. 66 – 68 του Συντακτικού της Νέας Ελληνικής , Α– Β- Γ Γυμνασίου, ΟΕΔΒ) :
- Α. Η οδοντίατρος απολύμανε με προσοχή τα χειρουργικά της εργαλεία .
.....
- Β. Το μπλουζάκι της φίλης μας είναι ακριβοπληρωμένο .
.....
- Γ. Στο Βυζάντιο οι δυνατοί εκμεταλλεύονταν και καταπίεζαν τους μικροκαλλιεργητές .
.....
.....
- Δ. Στο εργοστάσιο οι ειδικευμένοι εργάτες επεξεργάζονταν τα παράγωγα του πετρελαίου.
.....
- Ε. Κάθε χρόνο απονέμονται βραβεία από το σχολείο στους άριστους μαθητές .

.....
ΣΤ. Οι φίλοι μας θεώρησαν το Βασίλη εγωπαθή και αλαζόνα .
.....

Ζ. Ο επιτηρητής αντιλήφθηκε το τέχνασμα των αντιγραφών και μηδένισε την κόλλα τους .
.....

Η. Ο απαγωγέας αναγνωρίστηκε από τον ήχο της φωνής του .
.....

Θ. Η ομάδα των σκιερ βρέθηκαν σκεπασμένοι από τη χιονοστιβάδα, αλλά ευτυχώς ζωντανοί .
.....

16. Βρείτε τα αντικείμενα των ρημάτων στο κείμενο που ακολουθεί και διακρίνετε
α) το είδος των ρημάτων (μεταβατικά ή αμετάβατα, μονόπτωτα ή δίπτωτα)
και
β) το είδος των αντικειμένων (άμεσο, έμμεσο)

Έγινε ακριβώς έτσι, όπως το ' λεγαν ο Γιάννης κι ο Αχιλλέας , όπως το 'χε πει κάποτε κι ο τρελός με τις πιτζάμες. Γέμισαν τα ντουβάρια με μεγάλα κόκκινα και πράσινα γράμματα κι όταν η Αθήνα είχε γίνει απέραντο αλφαβητάριο, τότε κουβάλησαν στα σχολεία κάτι τεράστια μαύρα καζάνια . Στου Πέτρου το σχολείο, στο άδειο γκαράζ, άρχισαν πάλι τα μαθήματα και τώρα δεν απουσιάζει σχεδόν κανένα παιδί, γιατί, αν λείψει, χάνει το συσσίτιο. Κάθε μεσημέρι καταφθάνει ένα κάρο και ξεφορτώνει το Δάμονα και το Φιντία . Ο Δάμων και ο Φιντίας είναι δυο καζάνια μαύρα σαν πίσσα που αχνίζουν... Την πρώτη μέρα που τα περίμεναν κανένα παιδί δεν είχε νου για μάθημα κι ο κύριος Λουκάτος άρχισε να τους διαβάζει κάτι ιστορίες από ένα βιβλίο. ...«Στα παλιά τα χρόνια, στην αρχαία Αθήνα, υπήρχανε δυο αχώριστοι φίλοι. Ο Δάμων κι ο Φιντίας...» -Έρχονται! Έρχονται! Ακούστηκε μια ψιλή φωνούλα από την άκρη της τάξης. Ήταν ένα μικρό κοριτσάκι που παραμόνευε από τη χαραμάδα της μεγάλης πόρτας και είδε να καταφθάνουν, όχι βέβαια ο Δάμων και ο Φιντίας, αλλά τα καζάνια με το συσσίτιο, που έτσι τους έμεινε το όνομα .

Άλκη Ζέη, Ο μεγάλος περίπατος του Πέτρου (απόσπασμα)

17. Να βρείτε τα αντικείμενα στις επόμενες περιόδους και να τα μετατρέψετε σε ουσιαστικά :
Α. Το σχολείο βράβευσε όσους μαθητές άριστευσαν. -----
Β. Ο Γιάννης φοβάται μήπως αποτύχει στο διαγωνισμό -----
Γ. Το δικαστήριο αποφάσισε ότι ο κατηγορούμενος ήταν αθώος . -----
18. Να ολοκληρώσετε τις επόμενες φράσεις, προσθέτοντας τα αντικείμενα σύμφωνα με τα ζητούμενα της παρένθεσης :
Α. στείλαμε

(αντωνυμία + ουσιαστικό)

Β. Ο υπεύθυνος τμήματοςζήτησε
(αντωνυμία + πρόταση)

19. Να υπογραμμίσετε στα επόμενα παραδείγματα τους εμπρόθετους προσδιορισμούς και στη συνέχεια να σημειώσετε αν είναι αντικείμενα ή επιρρηματικοί προσδιορισμοί (και τι δηλώνουν σ' αυτή την περίπτωση) :

α. Έφυγαν κρυφά από την πόλη →

β. Δώσε στο συμμαθητή σου το μολύβι του →

γ. Ζήτησε από όλο τον κόσμο βοήθεια →

δ. Από καθαρή τύχη γλιτώσαμε τα χειρότερα →

ε. Τους παρουσιάσαμε όλα τα αποδεικτικά στοιχεία →

στ. Σε ποιον δανείζεις τις εργασίες σου ; →

20. Μετασηματίστε τις φράσεις που ακολουθούν βρίσκοντας και αλλάζοντας τους επιρρηματικούς προσδιορισμούς με τη μορφή που ζητείται στην παρένθεση, χωρίς ν' αλλάξει η σημασία τους :

α. Η ξαδέλφη μου αρρώστησε στην εφηβεία της (επιρρηματική πρόταση)

.....

β. Θα πάμε στο θάνο μόλις βραδιάσει (μετοχή).....

γ. Φρόντισε να είσαι συνεπής · σε διαφορετική περίπτωση, θα λάβω τα μέτρα μου (επίρρημα)

δ. Επαναλαμβάνοντας τις ίδιες δικαιολογίες, επιβαρύνεις τη θέση σου (προθετικό σύνολο)

21. Βρείτε το λάθος (όπου υπάρχει) , υπογραμμίστε και διορθώστε το : (συμβουλευτείτε και το Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής : www.synodoiporos.weebly.com, εκπαιδευτικό υλικό, Ν. Γλώσσα Β)

α. Πέρασαμε έκτακτα να σε δούμε, για να σου πούμε κάτι σοβαρό →

β. Στην εκδρομή μας είναι δεκτοί όλοι, ανεξαρτήτου ηλικίας →

γ. Θα φύγω άμεσα για να προλάβω το διευθυντή →

δ. Θέλω να σου μιλήσω ιδιαίτερα →

ε. Είναι φανερό ότι εμπιστεύεται ιδιαίτερα εσένα →

ζ. Σου υπενθυμίζω απλά τις υποχρεώσεις σου →

η. Με την επέμβασή του διέκοψε αδιάκριτα την κουβέντα μας →

θ. Έβριζε τους πάντες, αδιακρίτως φύλου και ηλικίας →